

Stanowisko ZPP ws. projektu ustawy nakładającego na producentów alkoholi obowiązek ostrzegania na etykietach przed piciem w ciąży

- Związek Przedsiębiorców i Pracodawców uważa przyświecającą najświeższej nowelizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ideę walki z Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS) za słuszną. Niestety, zaproponowane w tym celu środki są nadmiarowe i szkodliwe dla przedsiębiorców.
- Wielu producentów wyrobów alkoholowych, zwłaszcza branża piwna, dobrowolnie spełnia już postulowany obowiązek umieszczania na etykietach informacji o szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży. W ich przypadku wprowadzenie nowego standardu oznakowania byłoby niepotrzebne i kosztowne.
- W przypadku dalszego procedowania postulowanych zmian za konieczne uważamy wydłużenie okresu dostosowawczego do 36 miesięcy oraz jednoczesne rozpoczęcie prac nad aktem wykonawczym uszczegóławiającym wymagania wobec producentów alkoholi.
- Dodatkowo wzywamy do wyeliminowania niejasności interpretacyjnych, których pozostawienie w sposób bezsensowny wystawia na objęcie ustawą także opakowania zbiorcze, na które konsument w żadnym momencie nie ma ekspozycji.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców (ZPP) wyraża krytyczne stanowisko względem wniesionego do Sejmu przez Senat na początku sierpnia [projektu ustawy](#) o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Będąca efektem petycji sprzed 8 lat inicjatywa to w naszej ocenie przejaw nadregulacji przynoszący więcej szkód przedsiębiorcom niż korzyści społeczeństwu.

Choć w całej rozciągłości zgadzamy się z wyrażoną w uzasadnieniu regulacji potrzebą zwiększenia nacisku na edukację o Płodowym Zespole Alkoholowym (FAS) i jego druzgocących skutkach, to zaproponowane rozwiązanie uznajemy za nadmiarowe

i oderwane od panujących w branży realiów. Dość wspomnieć, że **postulowany przez senatorów wymóg już dziś w dużym stopniu spełnił sektor browarnictwa**. Aż 95% wprowadzanych przez niego na krajowy rynek napojów zawiera na opakowaniu ostrzeżenie przed piciem w ciąży.

Biorąc pod uwagę, jak kosztowny jest proces wymiany etykiet – co poważniejsze modyfikacje odnoszące się np. do zwiększenia powierzchni zadruku mogą się wiązać z jednostkowym kosztem na poziomie nawet kilku tysięcy złotych – **nie widzimy sensu obejmowania tym obowiązkiem tych producentów wyrobów alkoholowych, którzy już stosują oznakowanie odwołujące się do tematyki konsultowanych przepisów**. Tym bardziej, że wykorzystywane w tym celu piktogramy zdążyły sobie wyrobić rozpoznawalność. Stworzenie i popularyzacja nowych wydają się w związku z tym misją zgoła niepotrzebną i generującą dodatkowe wyzwanie finansowe zwłaszcza dla producentów złocistego trunku, którzy równocześnie mierzą się z koniecznością umieszczenia na opakowaniu znaku systemu kaucyjnego.

Jako ZPP wyobrażamy sobie, że niepewność kreowana przez uaktualnione wytyczne może znacząco utrudnić codzienne prowadzenie biznesu. Dlatego **w przypadku dalszych prac nad ustawą apelujemy o jednoczesne procedowanie aktu wykonawczego, który określiłby szczegółowe wymagania, jakim miałyby podlegać oznakowanie**, zamiast delegowania tych uprawnień bez ograniczeń na ministra właściwego do spraw zdrowia. Byłby to nie tylko przykład dobrej praktyki legislacyjnej, ale też realne ułatwienie dla przedsiębiorców. Precyzyjne informacje co do oczekiwanej wielkości czy treści grafiki oraz napisu umożliwiłyby im bowiem skuteczne oszacowanie kosztów dostosowania się do diskutowanych zmian.

Na podobnej zasadzie wysiłki w kierunku spełnienia wymogów ustawodawcy mogłyby wesprzeć **wydłużenie zaproponowanego w art. 2 projektu 6-miesięcznego *vacatio legis* i 24-miesięcznego okresu przejściowego**, w którym można by kontynuować obrót towarami wprowadzonymi na rynek przed wejściem w życie nowych przepisów. W naszym przekonaniu obecne limity czasowe nie uwzględniają ani rozbudowanych procesów technologicznych związanych z modyfikacją etykiet i ich wymianą, ani

okresu przydatności do spożycia dużej części wyrobów alkoholowych. Utrzymanie ich w mocy mogłoby doprowadzić do poważnych strat finansowych. Dlatego apelujemy o zastosowanie powszechnego w odniesieniu do regulacji unijnych **36-miesięcznego okresu dostosowawczego**.

Jako kwestię wartą rozważenia przedkładamy legislatorom także artykuł 45 [Rozporządzenia 1169/2011](#) sugerujący, że do uchwalenia omawianego aktu prawnego mogłaby być niezbędna notyfikacja do Komisji Europejskiej. To o tyle prawdopodobne, że projektowane zapisy objęłyby opakowania wytwarzane na terenie UE i dostarczane do Polski w ramach dostaw wewnątrzspółnotowych, co pokazuje ich potencjalny szeroki wpływ gospodarczy.

Dodatkowo, **wzywamy do doprecyzowania wymienionego w art. 13 ust 1 pojęcia „naczynia zamkniętego”**, którego ma dotyczyć rozszerzenie obowiązku informowania o szkodliwości alkoholu. Obecnie nie ma jasności, czy odnosi się ono wyłącznie do opakowań jednostkowych, czy również do zbiorczych – w przypadku piwa mowa o beczkach typu KEG. Naszym zdaniem przyjęcie tej drugiej wykładni byłoby zupełnie niezrozumiałe, ponieważ konsument w żadnym momencie nie ma na nie ekspozycji. Wykorzystywane przede wszystkim w gastronomii, nie są one przedmiotem handlu detalicznego. Stąd nałożenie na nie nowych wymogów informacyjnych nie tylko nie przyniesie żadnych korzyści, ale też spowoduje niepotrzebne dodatkowe koszty. Dla branży piwowarskiej oznaczałoby konieczność wymiany lub modyfikacji ok. 1,5 miliona stalowych beczek. Warto zaznaczyć, że w zależności od pojemności jedna jest warta od 300 do 400 zł, przy czym naczynia te odznaczają się dużą trwałością i z reguły służą użytkownikom wiele lat.

Reasumując, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców zgadza się z przekonaniem autorów ustawy o potrzebie zwiększenia działań edukacyjnych wokół Płodowego Zespołu Alkoholowego (FAS). Przedłożony projekt uznajemy jednak za krok w niewłaściwym kierunku, który nie przełoży się na zwiększenie świadomości wśród obywateli, a mimo to pociągnie za sobą trudne do udźwignięcia koszty i wyzwania związane z dostosowaniem się do nowego prawa.